

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321201650
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8321201650.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Marianny Hirkovej v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., právne zastúpený: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, IČO: 50 424 777, proti žalovanému: D., E., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.576,- Eur a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 21Csp/59/2021 - 109 zo dňa 12.10.2021 v spojení s opravným uznesením č.k. 21Csp/59/2021 – 132 zo dňa 27.6.2022, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením č.k. 21Csp/59/2021-132 zo dňa 27.6.2022.
- II. Priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že výrokom I. uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 2.576,- Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 23.05.2021 až do zaplatenia a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. určil, že zmluvná podmienka uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru k zmluve o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 09.10.2006 uzavretá medzi stranami konania v bode 13, v tej časti poplatku ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie uzatvorenej zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná a z toho dôvodu neplatná. Výrokom III. priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom IV. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Humenné súdny poplatok za žalobu vo výške 254,- Eur.

Opravným uznesením č.k. 21Csp/59/2021-132 zo dňa 27.6.2022 súd prvej inštancie opravil výrok IV. v rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 12.10.2021, ktorý bude zničený. IV. Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Humenné súdny poplatok za žalobu vo výške 254 Eur a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 52 a 451 a nasl. a § 517 Občianskeho zákonníka. Opravné uznesenie podľa ust. § 224 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP) a ust. Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Súd prvej inštancie konštatoval, že strany sporu uzatvorili Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 09.10.2006 na sumu 10 000 Sk za poplatok 8 000 Sk s tým, že celkovú sumu vo výške 18 000 Sk bol žalobca ako dlžník povinný zaplatiť v desiatich mesačných splátkach po 1 800 Sk. K dnešnému dňu žalobca ako dlžník zaplatil žalovanému ako veriteľovi podľa tejto Zmluvy o úvere sumu 2 907,94 eur. Podľa článku 13 všeobecných podmienok poskytnutia úveru mal byť poplatok vo výške 8 000 Sk z dvoch tretín tvorený nákladmi na vypracovanie uzatvorenej Zmluvy o úvere a spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Na uvedený právny vzťah sa použijú predovšetkým právne normy spotrebiteľského práva a to ustanovenia § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ustanovenia § 451 a nasledujúce o bezdôvodnom obohatení, ustanovenia Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa.

Po ukončení dokazovania súd žalobe žalobcu - spotrebiteľa v celom rozsahu vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku. V konaní bolo preukázané, že bola uzavretá Zmluva o úvere na základe ktorej bol poskytnutý úver žalobcovi ako dlžníkovi vo výške 10 000 Sk a dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru vo výške 8 000 Sk, ktorý mal podľa článku 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, predstavovať 2/3 nákladov na vypracovanie uzatvorenej Zmluvy o úvere a všetkej administratívy s tým spojenou. K dnešnému dňu žalobca ako dlžník zaplatil žalovanému ako veriteľovi sumu 2 907,94 eur.

Súd prvej inštancie uzatvoril, že dohoda zmluvných strán o poplatku vo výške 8.000 Sk, tak ako dohodnutá v bode 13 všeobecných obchodných podmienok, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto je absolútne neplatná v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Uvedenú zmluvu je preto potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatku, pretože nemá náležitosti podľa § 4 ods. 2 vyššie uvedeného Zákona o spotrebiteľských úveroch a to predovšetkým neobsahuje RPMN, správne určenie sumy, počtu a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov. Následne konštatoval, že uvedených zmluvách žalovaného veriteľa s rovnakými podmienkami už bolo opakované a viackrát rozhodnuté súdmi Slovenskej republiky, a to tak, že sú bezúročné a bez poplatkov.

Súd prvej inštancie uzavrel, že v konaní nie je sporné, že žalobca ako dlžník mal vrátiť žalovanému ako veriteľovi z tejto zmluvy len poskytnutý úver vo výške 331,94 eur, avšak žalobca ako dlžník doteraz vyplatil žalovanému sumu 2 907,94 eur a preto na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie na úrok žalobcu. Tým sú splnené podmienky podľa § 451 a nasledujúce Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení a preto súd vyhovel žalobe aj v tejto časti a zaviazal žalovaného vrátiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie v žalovanej výške, spolu so zákonným úrokom z omeškania z tejto sumy vo výške 5 % ročne v súlade s § 517 Občianskeho zákonníka a vykonávacím nariadením vlády. Zároveň súd určil, že dohoda o poplatku v bode 13 všeobecných podmienok je absolútne neplatná, ako neprijateľná zmluvná podmienka.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Výrok o súdnom poplatku odôvodnil tak, že neúspešného žalovaného zaviazal na úhradu súdneho poplatku za žalobu, a to z dôvodu, že žalobca ako spotrebiteľ bol od súdneho poplatku oslobodený.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Právne odôvodnil svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. c/, h/ CSP. Uviedol, že spornú zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu

o spotrebiteľskom úvere v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto nie je na mieste vzťahovať na ňu výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že dňa 10.10.2006 zmluvou o úvere č. XXXXXXX, na základe ktorej bolo žalovanému poskytnutý úver vo výške 10.000 Sk a žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom vo výške 8.000 Sk zaplatiť celkovú čiastku 18.000 Sk (žalovaný mal zrejme na mysli žalobcu). Žalobca sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť v 10. mesačných splátkach vo výške 1.800 Sk počnúc dňom 14.11.2006. Zmluva bola uzavretá podľa ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Žalovaný má za to, že sa dodatočne nemožno dovoliavať inej kvalifikácie právnej povahy zmluvy, keďže jej uzavretie v uvedenej forme (zmluva o úvere podľa Obchodného zákonníka) sám svojim konaním žalobca vyvolal a inicioval. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na základe akého zákona sa ich zmluvné vzťahy v budúcnosti budú spravovať. Rovnako k danému prípadu došlo v predmetnom spore. V zmysle všeobecných podmienok poskytnutia úveru sa zmluvné strany dohodli na tom, že ich vzťahy sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka. Zmluva sa uzatvorila v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka z čoho jej jasne vyplýva, že iný zákon ani na daný zmluvný vzťah nie je možné aplikovať. Čo sa týka poplatku za úver, ten nie je podľa žalovaného neprimerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania, ako aj podnikateľské náklady sú rozdielne – vyššie oproti bankám. Pokiaľ ide o samotnú výšku príslušného poplatku, tento v čase uzavretia zmluvy žalobcovi vyhovoval, keďže nič voči jeho výške nenamietal. Zmluvu uzatvoril a peňažné prostriedky od žalovaného prostredníctvom obchodného zástupcu prevzal. Teda bolo na dobrovoľnom rozhodnutí od dlžníka, či na dané podmienky zmluvy pristúpi alebo nie. Pokiaľ ide o výšku príslušného poplatku tento je v zmluve dostatočne jasne uvedený, výrazne napísaný, je uvedený hneď pri sume poskytnutého úveru. Teda žalobca musel vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia a mal okamžite pri podpísaní zmluvy vedomosť aká je cena úveru. V prípade, že po podpise zmluvy nadobudol žalobca pocit, že podpísal nevýhodnú zmluvu alebo, že odplata, úrok, či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mal právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa žalovaného dohodnutá výška nie je neprimeraná aj vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný nežiadal od žalobcu zabezpečenie úveru. Účastníci dohodli úroky z omeškania a takto prejavenu vôľu účastníkov by mal aj súd rešpektovať. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na znenie ust. §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného vyplýva, že predmetom prieskumu nemôžu byť zmluvné dojednania týkajúce sa primeranosti ceny. Žalovaný má za to, že zmluvné dojednanie, ktoré podliehalo prieskumu v tomto konaní je celkom jednoznačne cenovým dojednaním a vzhľadom na ust. §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj čl. 4 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS je vylúčené, aby súd preskúmaval primeranosť tohto dojednania. Následne citoval žalovaný ust. § 451 Občianskeho zákonníka a vyslovil názor, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorá nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú. Rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikto neodpadol. Nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a podobne a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Zároveň žalovaný poukázal na ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka s tým, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úrok obohatil. Podľa názoru žalovaného vedomosť o tom, že zmluva o úvere neobsahuje údaje v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, je potrebné viazať k okamihu podpisu zmluvy o úvere. Neakceptovanie uvedeného by malo za následok pripustenie porušenia zásady „neznalosť práva neospravedlňuje“ a zároveň by bolo možné pripustiť, že podpis písomnej zmluvy o úvere neznamená znalosť jej obsahu a pripustiť tiež i to, že subjekt vykonávajúci úhradu platby nevie čo platí. Ohľadne otázky z danosti práva v zásade nemožno túto znalosť podrobiť skúmaniu z hľadiska skutočnej vedomosti, ale vždy je odpovedaná nevyvrátenou právnou domnienkou, že znalosť práva je u každého daná. K tejto súvislosti poukázal žalovaný na právny názor Krajského súdu v Trenčíne vyslovený v rozhodnutí sp. zn. 17Co/372/2015 zo dňa 27.4.2016 ako aj sp. zn. 17Co/315/2017 zo dňa 6.9.2017. Žalovaný uviedol, že Občiansky zákonník podstatu úmyselného konania nevymedzuje a z toho dôvodu sa pri skúmaní úmyslu konania osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia v trestnom práve. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatvorení zmluvy o úvere, ale bolo by nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzatvorenia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Nároky z titulu bezdôvodného obohatenia nie sú podľa žalovaného spotrebiteľským vzťahom a z toho dôvodu je prístup zohľadňujúci záujem slabšej strany nežiadúci, ale je potrebné zachovávať rovnosť strán. Žalovaný skutočne požadoval za poskytnutie peňažných prostriedkov odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, keďže je to činnosť

ktorou sa žalovaný v čase uzatvorenia zmlúv o úvere zaoberal a na ktorú mal oprávnenie. Žalovaný mal v predmete podnikania aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, čo medzi stranami nebolo sporné. Táto skutočnosť však nedokazuje úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie. Žalovaný v čase uzatvorenia zmlúv o úvere nemohol mať vedomosť ani predpokladať to, že o niekoľko rokov neskôr môže byť predmetná zmluva o úvere posúdená ako zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje podstatné náležitosti podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch. Preto žalovaný navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolyvanie bolo zaslané na vyjadrenie žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu. Vyjadrenie do spisu predložené nebolo.

Odvolyvanie sú na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 21.9.2022 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Súd prvej inštancie vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a odvolacím námietkam žalovaného považuje za potrebné uviesť.

Žalovaný v prvom rade namietal, že v danom prípade sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu, pretože zmluva bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka podľa § 497. Žalobca dobrovoľne podpísal takúto zmluvu ako dlžník. Nemôže sa teda jednať o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zároveň namietal, že dohodnutá výška poplatku nie je neprimeraná, a preto sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku a takáto žaloba nie je možná v zmysle ust. § 137 CSP, preto sa nejedná o bezdôvodné obohatenie podľa § 451 Občianskeho zákonníka. V odvolacom konaní žalovaný namietal aj premlčanie nároku.

Tak ako odvolací súd konštatoval vyššie súd prvej inštancie v prvom rade aplikoval ust. § 52 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy (9.10.2006).

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o diele alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a znova podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle ods. 3 spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene zákona o obchodnej inšpekcii v stave účinnom k 9.10.2006 § 2, na účely tohto zákona sa rozumie

spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo inej právnej forme,

zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné obchodné podmienky úveru, ktoré žalobca ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo žalovaným preukázané, aby úver poskytol žalobcovi za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti žalobcu. S prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy, má v prípade pochybností dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru dodávateľ. Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže v žiadnom prípade byť len všeobecný nič nehovoriaci údaj o poskytnutí úveru na výkon povolania, zamestnania, resp. podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis má výkon povolania, zamestnania, resp. podnikania s uzatvorením konkrétnej zmluvy a či dlžník pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Túto dôkaznú povinnosť si žalovaný nesplnil, čo má na posudzovanie právneho vzťahu vzniknutého medzi stranami sporu rovnaký vplyv, ako keby v zmluve účel uzatvorenia uvedený nebol.

Odvolaací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru v tom smere, že uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 09.10.2006 je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajúc z postavenia žalobcu ako dlžníka z úverovej zmluvy a že je namieste aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj Zákon o spotrebiteľských úveroch platný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvoria ani zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu lex specialis, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka.

V spotrebiteľských sporoch Civilný sporový poriadok v ustanovení § 298 umožňuje súdu v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Pokiaľ ide o poplatok za poskytnutie peňažných prostriedkov, 1/3 z neho mala predstavovať dohodnutý úrok a zvyšné 2/3 zahŕňali ničím nešpecifikované náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Takáto špecifikácia nákladov je neurčitá a teda neumožňujúca podrobiť uvedené dojednanie súdnej kontrole z hľadiska prijateľnosti dohodnutej zmluvnej podmienky. Základnou podmienkou platnosti právneho úkonu vyžadovanou ust. § 37 ods. 1

Občianskeho zákonníka je jeho určitosť. Nedostatok určitosti spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu.

Okrem toho zmluva o úvere a všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú listiny formulárové, používané žalovaným pri uzatváraní úverových zmlúv s množstvom ďalších spotrebiteľov. Na predtlačných tlačivách sa menia len údaje o spotrebiteľoch a výške poskytnutého úveru. Za takejto situácie výška nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy mala byť v zásade rovnaká a nie meniť sa v závislosti od výšky poskytnutého úveru. Ak žalovaný výšku týchto nákladov odvádza od výšky úveru, je zrejmé, že týmto dojednaním len sledoval ďalšie navýšenie odplaty za poskytnutie úveru s cieľom vyhnúť sa kontrole jej primeranosti, čo rozhodne nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi.

Vo vzťahu k výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné dodať, že už v inom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/42/2012 bola táto podmienka určená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Stalo sa tak rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 13.9.2013 č.k. 11C/42/2012 - 46 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.8.2014 č.k. 5Co/219/2013 - 91.

Podľa ust. § 4 ods. 2 Zákona č. 250/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene Zákona o obchodnej inšpekcii v stave účinnom dňa 9.10.2006 ods. 2 Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť. Súd prvej inštancie správne v bode 6. odôvodnenia rozsudku uviedol, že dohoda zmluvných strán o poplatku vo výške 8.000 Sk, tak ako bola dohodnutá v bode 13. všeobecných obchodných podmienok, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je absolútne neplatná tak ako ďalej konštatoval súd prvej inštancie nemá ani náležitosti podľa ust. § 4 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch a to skutočne neobsahuje RPMN vrátane určenia sumy, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Súd prvej inštancie správne zistil, že v konaní je nesporné, že žalobca ako dlžník mal vrátiť žalovanému ako veriteľovi len poskytnutý úver vo výške 331,94 Eur, avšak žalobca vyplatil žalovanému sumu 2.907,94 Eur. Preto na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie na úrok žalobcu vo výške 2.576 Eur.

V súvislosti s námietkou žalovaného o premlčaní nároku odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2021 zo dňa 28.02.2022 z ktorého jednoznačne vyplýva, že otázky ktoré sú predmetom odvolania sú vyriešené judikatúrou a to rozsudkom SDEU C-475/19 a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/29/2021.

Odvolací súd súhlasí s názorom vysloveným v tomto rozhodnutí, že podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Zároveň, že podľa rozsudku Súdneho dvora EU C-485/19 zo dňa 22.04.2021 zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

Zároveň, že článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením uvedeného rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom, ktorý bol v ňom prijatý.

Skutočne podľa článku 3 ods. 1 CSP každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktorá majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

Aj v danom prípade predmetom konania je spotrebiteľský nárok, ktorý je harmonizovaný právom Európskej únie. Rozsudky Súdneho dvora EU majú prednosť pred vnútroštátnymi prameňmi práva a v rozsahu v ktorom vnútroštátne právo im odporuje má súd povinnosť zdržať sa aplikácie konfliktného vnútroštátneho práva.

Najvyšší súd SR jednoznačne v rozsudku sp. zn. 7Cdo/268/2021 v bode 18 konštatoval, že podľa rozsudku EU C-485/19 zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej trojročnej premlčacej lehoty je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia).

V súlade s názormi vyslovenými v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/29/2021 a 7Cdo/268/2021 je potrebné individualizovať kedy žalobca nadobudol vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Z dôvodov žaloby vyplýva, že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil a o tom sa žalobca dozvedel od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS o čom prehlásenie zo dňa 16.05.2019 predložil ako dôkaz. Z prehlásenia na č.l. 17 spisu vyplýva, že dňa 15.05.2019 predložil žalobca zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, ktorú uzavrel dňa 09.10.2006 a prehľad splátok. Po posúdení zmluvy bol informovaný, že podľa ich názoru je zmluvou bezúročnou a bezpoplatkovou a tiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Zároveň bol informovaný, že ak mu veriteľ poskytol úver vo výške 331,94,- Eur a uhradil sumu 2.907,94 Eur čiže vyššiu sumu ako mu bola veriteľom poskytnutá, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľa o sumu 2.576 Eur a že má právo sa súdnou cestou domáhať vydania tejto sumy ako bezdôvodného obohatenia. Žaloba bola elektronicky podaná na Okresný súd Humenné dňa 13.5.2021 o 21.50 hod., teda dokonca v dvojročnej subjektívnej premlčacej lehote, nie trojročnej ako to vyplýva z rozsudku Súdneho dvora EÚ C-485/19.

Z prehľadu splátok a pokút na č.l. 7 tak ako ich predložil žalobca vyplýva, že celú sumu vyplatil žalovanému dňa 21.9.2016, teda žaloba bola podaná aj v objektívnej 10.ročnej premlčacej dobe. Námietka premlčania zo strany žalovaného teda nie je dôvodná.

Súd prvej inštancie vo veci správne rozhodol, tak vo veci samej ako aj o trovách konania. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok v spojení s opravným uznesením č.k. 21Csp/59/2021-132 zo dňa 27.6.2022 podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal úspešnému žalobcovi voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).